REPUBLIKA HRVATSKA
Pravobranitelj za osobe s invaliditetom
Zagreb, 2. srpnja 2018.

PRAVOBRANITELJ ZA OSOBE S INVALIDITETOM
10 GODINA

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE
10 GODINA INSTITUCIJE PRAVOBRANITELJA ZA OSOBE S INVALIDITETOM

1. srpnja 2008. godine jednoglasnom odlukom Hrvatskog sabora na dužnost je stupila prva pravobraniteljica za osobe s invaliditetom Anka Slonjšak. Time su osobe s invaliditetom u Hrvatskoj dobile specijaliziranu instituciju za zaštitu i praćenje ljudskih prava, praćenje provedbe UN-ove Konvencije o pravima osoba s invaliditetom i suzbijanje diskriminacije na osnovi invaliditeta.

Povodom desete godišnjice ovog važnog događaja za sve osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju kao i njihove obitelji u Hrvatskom saboru je 2. srpnja 2018. održano svečano obilježavanje kojem je domaćin bio predsjednik Sabora Goran Jandroković. Obilježavanju su nazočili predstavnici Hrvatskog sabora, Vlade, Ureda Predsjednice RH, ministarstava, ostalih pravobraniteljica, veleposlanstava, krovnih organizacija osoba s invaliditetom te drugih tijela i organizacija.
Prepoznajući da bez samih osoba s invaliditeta ne bi bilo moguće ostvariti ovakvu razinu njihove pravne zaštite u znak zahvalnosti i poštovanja za doprinos u unapređenju položaja osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju u Republici Hrvatskoj kao i doprinosa osnivanju institucije pravobranitelja za osobe s invaliditetom pravobraniteljica Anka Slonjšak je tim povodom uručila posebno priznanje predsjedniku Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske dr. Zorislavu Bobušu.
Kako bi naglasila važnost medija u unaprjeđivanju položaja osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju, pravobraniteljica je dodijelila priznanja novinarima i medijima koji su se istaknuli u promicanju pozitivne percepcije osoba s invaliditetom i većeg stupnja društvene svijesti o osobama s invaliditetom u javnosti.
Od postignuća kojima se ponosimo u Uredu pravobraniteljice za osobe s invaliditetom, pravobraniteljica posebno ističe doprinos kojim je nakon upornog zagovaranja kroz izmjene zakona omogućeno da se osobama s invaliditetom koje odluče raditi više ne ukidaju osobna invalidnina i obiteljska mirovina. Doprinijeli smo izmjenama koje su omogućile da se svim osobama s invaliditetom vrati pravo glasa, a na naš poticaj glasanje je omogućeno osobama s invaliditetom i starijim osobama koji žive u ustanovama. Ponosni smo što je nakon sustavnog rada Ureda na promicanju jednakosti pred zakonom svih osoba s invaliditetom porasla svijest da lišenje poslovne sposobnosti predstavlja teško kršenje ljudskih prava osoba s invaliditetom te da je njima mjesto u zajednici, a djeci s teškoćama u razvoju u redovnim školama zajedno s njihovim vršnjacima s kojima su odrastali. Ponosni smo i što je načelo razumne prilagodbe kao jamstvo osiguravanja jednakosti osoba s invaliditetom i najznačajniji čimbenik poticanju njihovog zapošljavanja konačno ušlo u hrvatske propise. Usprkos višegodišnjem trudu koji smo uložili u uspostavu sustava za skrb za djecu i

odrasle osobe s autizmom kao i sustava rane intervencije u djetinjstvu još uvijek nismo zadovoljni brzinom promjena.
Ti uspjesi rezultat su odgovora na potrebe **12.867** osoba s invaliditetom, njihovih obitelji i bližnjih, roditelja djece s teškoćama u razvoju i udruga koje ih okupljaju, a koji su se u proteklih 10 godina obratili pravobraniteljici. Osobe s invaliditetom najviše su tražile zaštitu svojih prava u području **socijalne zaštite zatim u području mirovinskog osiguranja, pristupačnosti, rada i zapošljavanja, odgoja i obrazovanja te zdravstva.**
Upravo je u tim područjima tijekom prvih 10 godina Ured pravobraniteljice za osobe s invaliditetom koji zapošljava 12 djelatnika imao više od **15 000** postupanja od čega smo u **3.068 postupanja** davali mišljenja na dostavljene propise, a na vlastitu inicijativu smo slali preporuke, upozorenja i prijedloge za izmjenu i dopune zakonskih i podzakonskih propisa. Na poticanje pozitivnih promjena utjecali smo i kroz održavanje preko **700 stručnih sastanaka.** Poseban značaj u radu Ureda, pravobraniteljica daje obilasku ustanova socijalne skrbi, obrazovnih ustanova, ustanova za zapošljavanje osoba s invaliditetom, kaznenih ustanova i specijalnih bolnica za medicinsku rehabilitaciju, psihijatrijskih bolnica i kliničkih bolničkih centara kao i udruga osoba s invaliditetom pa je tako kroz 10 godina ostvareno **350 obilazaka** ustanova i susreta s osobama s invaliditetom u najranjivijim situacijama.

Vjerujemo da je malim, ali značajnim zakonskim promjenama kojima se mijenja medicinski model invaliditeta pridonijelo i naše sudjelovanje na **170 sjednica** radnih tijela Hrvatskog sabora i **1.600 različitih skupova.** Sami i u suradnji s drugim organizacijama i tijelima organizirali smo **400 skupova.** Novi pristup invaliditetu promicali smo kroz **1.000** izjava, reakcija i gostovanja u različitim medijima. Bili smo vrlo aktivni u prenošenju najboljih međunarodnih praksi. Ured je kroz sudjelovanje u radu Europske mreže tijela za jednakost i Europske mreže nezavisnih institucija za ljudska prava prepoznat kao pouzdan partner u organizaciji međunarodnih skupova, ali i primjer dobre prakse na području zaštite ljudskih prava pa je kao takav predstavljen u Vijetnamu i zemljama središnje Azije. Ugostili smo i predstavnike mnogih stranih institucija i s njima dijelili naša iskustva.

U sljedećem razdoblju pravobraniteljica želi svoj ured učiniti još dostupnijim osobama s invaliditetom kroz otvaranje regionalnih ureda u Osijeku, Splitu i Rijeci. Predstoji nam rad na daljnjem mobiliziranju osoba s invaliditetom da traže svoja prava i budu aktivni i uključeni kao i uporno zagovaranje da država prepozna svoju obavezu da im osigura potrebnu podršku na sustavan i održiv način.

Ured pravobraniteljice za osobe s invaliditetom